

VAN OVER DE IESSEL

JULI 2010

Mit in disse editie onder aandere:

Verhaal van de maond
Interview mit Herman Kampman

Colofon

VAN OVER DE IESSEL

- Joargaank 01 Nummer 02
- Oetgave: 1 juli 2010
- Duur: SchrieversBond Oaveriessel
lesselacademie
Twentse Welle
Provincie Overiessel
- Redactie:
 - Henk Vos
 - Bert Wolbert
 - Riek van der Wulp
 - Redactieadres: a.g.m.wolbert@utwente.nl
- Webpagina: Wim Holsappel
- Lay-out: Liane Stam
- Volgende edities: 01-10-2010
01-10-2010
- Biedreagen oeterlijk 1 moand vuur 'n doatum van oetkommen.
- Max. 1 bladziede A4 (11pt. letter Times Roman) (incl. foto/tekening!)
- Spelling: dee gebroekelijk is in de regio. Proza: ca. 500 weur.
- Met vermelding van naam en strek woar het dialect vot koomp.

Van de redactie.

Het is genne makkelijke taak vuur de redactie um oet al het materiaal dat is binnen kömme ne selectie te maken vuur het nummer dat ieleu op de website los hebt doan. Joa, nummer twee 'Van Over De lessel', schreven en samensteld duur leden van de Schrieversbond Overiessel, is kloar.

Wie kregen as redactie volop biedreagen binnen. Van wat schrievers zölfs drie stukkes en dan kost het leazen, nog ´n moal leazen en der ne waardering an gevven, de neudige tied. En as ie dan op de redactievergadering bie mekaar zit blik dat wie het in grote lienen eens bint. 'Dat is ´n biezunder mooi stukke, doar mot der in ´, of ´nee dat is nich wat wie verwacht veur ouns digitaal tiedschrift, doar haal wie het met noar daalten hen, nich doon. Wel nemt der contact op met ´n schriever um met hem/haar doar oaver te proaten?'

Wie hebt ´n paar criteria annömn:

- Het verhaal of gedicht mot ´n niveau hebben dat (ouns) ansprek.
- Schrievers dee de veurige keer nich an bod bint kömme kriegt veurrang.
- De mot ne evenredige verdeling wedden van de regio´s: Twente, Salland en de Kop van Overiessel. As dit tenminste, wat ingestuurd weark angeet, haalbaar is.

De redactie was het der helemoal oaver eens dat het stukke 'De vier elementen' van Co Mateboer disse moal wördt kössen tot het beste stuk van dit nummer. In ziene biedreage, schreven op de schriefcursus van Schrieversbond, steet gen woord te völ en elke zin hef ziene balans en weerde.

Op de evaluatie vergadering begin van de moand mei, tehoap met het bestuur van de Schrieversbond en de twee streektaalfunctionarissen wadden wie het eens dat het eerste nummer der good oetzag, mer het kan altied better. Der wadden now zo'n 150 leu dee zich hadden abonneerd op 'Van Over De lessel'.

Beste schrievers, prebeer doarum oe weark nog better te maken, blief insturen, want wie sloat alles op en ie komt an bod.

Beste leazers van dit tweede nummer, vol plezeer. Wie hopt dat oe waardering vuur literatuur in de streektaal zal toonemmen en dat ie ouns helpt het duur te gevven.

Namens de redactie,
goodgoan,

Bert Wolbert

Inhoud

<u>Titel</u>	<u>Schriever</u>	<u>Bladziede</u>
Titelpagina	-	1
Colofon	-	2
Van de redactie	Bert Wolbert	3
Inhoud	-	4
Meuite weerd um te weten	Redactie	5
'n Duuk in 'n lessel	Mineke Mollink, Hellendoorn	6
Interview met Henk Kampman	Henk Vos, Dedemsvoart	7
Mien tuin	Klaas Würsten, Zwartsluis	10
Weerelementen	Bert Wolbert, Oldenzaal	11
Ofscheid van Brilleke	Diny Kloek-Wermink, Helden	12
Nacht in de stad	Riek van der Wulp-Heutink, Genemuiden	13
Zundagmiddag	Dick Podt-Schoten, Nijverdal	14
Heide	Georg Frieman, Enschede	16
De vier elementen (Verhaal van de maand)	Co Mateboer, Genemuiden	17
Nacht in de stad	Minke Kraijer, Zwolle	18
Gradus	Henk Vos, Dedemsvoart	19

Meute weerd um te weten

* Op Zoaterdag 13 maart 2010 hef de SchrieversBond ear jaarvergadering had in Nijverdal. Door was ok de presentatie van het 1^e nummer van het digitaal tidschrift 'Van Over De Iessel'.

Noa ne korte inleiding van Bert Wolbert oaver de rol van de redactie, löat Albert Bartelds zeen hoo het tidschrift op was zet en hoo het der op de website oet kwam te zeen.

(zee foto)

Iedereen was ounder 'n indruk en zol zien best doon stukkes te schrieven en het '*op de markt*' te brengen.

Op de vergadering wörden ok proat oaver de zomeractiviteit, de zogenaamde ontmoetingsdag. Op dissen dag komt de leden van de Schrieversbond eargens in de provincie bie mekaar en presenteert zich met eigen weark.

Het veurstel was um dit joar met te doon aan -KunstMoment- in een van de laatste twee wekken van oktober in het mooie pleatske Deepn. (Diepenheim)

De eerste contacten bint legd en onwies positief ontvangen, mer wie weet nog nich hoo en op welken doatum het geet gebeuren. Ofwochten.

'n Duuk in 'n lessel

De eerste keer!

Netuurlijk had ik wat tevölle zitten opscheppen oaver oons nieuwe digitale tiedschrift. Ik had 't netuurlijk ok wel 'n bettien an 'edikt.
"Zo modern", reup ik.

"Zo van disse tied, helemoale de toekomst toch?" en ik knikk'n d'er trots bij.

Mien man en dochters keken wat verstoord op. Moeders Digitaal? Vluuk'n det niet 'n bettien? Hadden ze mij ollemoale al is niet mutten helpen bij panne op de digitale snelweg?

Waren ziej d'er niet bij eroepen toen ik de umlaut niet kon vinden? De inktpatronen op waren? Hadden ziej mij niet pas nog mutten redden uut de haanden van de KPN die beweerden det ik een nieuw wachtwoord had an'evraagd tewijl ik niet eens wus'e 'zulks' te bezitten?

Acht-en-negentig e-mails hadden die luu mij toe 'estuurd. waren ze gek ewödden?

Al deze beginnersfouten hungen zwoar tussen oons in en ze konden niet geleuven woar ik opeens mien enthousiasme vandan haald'n.

Ik vuuld'n an dat ik noe mos oppasssen want mien geulfwaardigheid stun op het spel.

Ik nuum'n nog snel... hele leuke rubrieken... hele mooie plaatjes d'erbij. Wat det betreft bin ik net Mrs. Bouqué-e-t van de tillevisie en kan ik ok bes iets mooier maken dan het is. Mien familie haak'n of, eers zien en dan geleuven, is hun principe, veural wat betreft 'moeders'.

En toen kwam 1 april 2010.

Ik reupe de familie d'er bij.

Kom eens kieken... Hoe mooi het ewödden is!

"Ja, ja", zeaden ze.

"Het is 1 april! lej aal'tied met oene flauwe grappies."

En toen löt ik het ziene en ongeleuvig keken ziej mie an. Verbaasd det alles d'er zo mooi uutzag en nog wel op 1 april.

En ze vunden zo mooi dat in mien stukken oaver 'n Tom- Tom zo'n mooie Oele was of-édrukt. ' "Héél mooi edoane Moe", zead'n ze, "heel knap."

En luu onder oons ezegd en ezwegen, toen heb ik niet ezeg det Bert Wolbert det hef edoane.

Ik bin d'er gek! Digitaal is Digitaal!

*Mineke Mollink
Hellendoorn.*

Interview met Herman Kampman

Mooi'n hond hè?
Foto:Hans Menop

Ik had zien adres met Twentwel al een aantal joaren in mien mailadreslieste stoen. As ik is een keer weer wol grinniken, klikken ik de site 'Twentwel' eam an. Mar ik kende Herman Kampman, Jo Spoor en Twentwel verder niet. En ik deanke ök een aantal van oonze lezers niet.

'Ze vliegt gauw over Helderndien' zeg hij dan.

Toen wi-j as redactie besleuten hadden dat wi-j zult probieren um in et digitale tidschrift 'Van Over De Iessel' iedere keer een prominent iemand op schriefgebied te kriegen dacht ik an Herman Kampman.

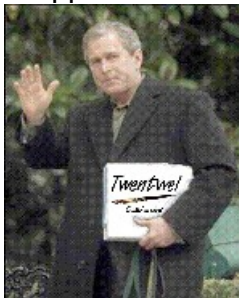
Het is de bedoeling dat iedere keer iene uut een aander gedeelte van Overijssel an't woord komp. Disse keer maar iene uut Salland. Ik dacht dat Herman uut Salland kwam en dat vind hij zülff ook, maar hij woont in Hulsen.

'Ik bin een greansgeval' zeg hij met een glimlach. En nöw

las ik dat Anne van der Meijden, die een poosie tiedelijk noast Herman è-woond hef, er niet over iens kun worden of Hulsen nöw Salland is of Twente. 'Van der Meijden giet steevaste veur Twente, ik deanke dat de greanze vroger iets verder noar Wierden op an lag'. Het is wel Dinkel-Reggelaand. En doar is een varsie over. Mar veur et gemak hoalt wi-j et gewoon op Salland.

Dat is een mooi'n kerel.

As ze dat van een man zegt dan mag et wel een vent wezen die d'r goed uut ziet mar et hoeft niet. Een vrouw woar as ze dat van zegt is meestal een goed uutziend wiefie. Een knappe deerne. Een mooi'n kerel hef meestal zien proatie kloar, komp mooi uut de hoek

en hef meestal wel een möppie kloar in de buze die vertelt wordt op et goeie moment. Hoe as hij d'r verder uut zut dat dut er niet zoveule toe. Zo'n mooi'n kerel is Herman Kampman stel ik mi-j zo veur. En zoas ie op de foto (*boven*) kunt zien kuiert hij d'r ök nog wel knap in de kleren bi-j. En as ie dan ök zo'n mooi'n hond hebt maak ie helemoale de blits a-j doar met op pad goat. Hiernoast ku-j zien wat veur visuele grappies as hij maakt. Zien uitgeveri-je komt doar natuurlijk heel mooi uut. As Bush d'r met giet leur'n, mut Twentwel toch echt wel goed wezen.

Mar wat veur man is Herman Kampman in 't gewone normale leam? Hij is volgens mi-j een veelzijdig persoon die veule onderhaanden hef en doan hef.

Geboren in 1947 in Hellendoorn (Helderndien) nuumt ze dat doar, hef ik mi-j loaten verteln.

In 1973 is hij met Alida è-trouwd. Toen bint ze in een verbouwde kipeschure in Hulsen goan woon'n vertelt Herman. Toen ze doar ienmoal zaten woln ze ök nooit meer verhuizen. Hij hef altied in et sociale culturele circuit è-warkt en dat was toch wel een leam met veule stress. Hij hef dan ök een herseninfarct had mar is doar gelukkig redelijk goed van beter è-worn. "Ik hebbe geluk e'had" zeg hij vol oavertuuging "het had heel aans of können lopen". Ja wat deud hij allemoale: hij maakt gedichten vake deurspekt met humor. Humor is volgens Herman neudig in 't leven. Dat hoalt oe wakker en bi-j de tied. Veur de tandarts in Nijverdal hef hij een gedicht è-maakt die de patiënten kunt leazen, zegt Herman, as ze met de bien omhoog in de stoel zit en dat leidt de aandacht van het marteltuug van de tandarts of.

Herman signeert zien boek.
"100 stukkes van Jo Spoor".

Bie 'n tandarts.

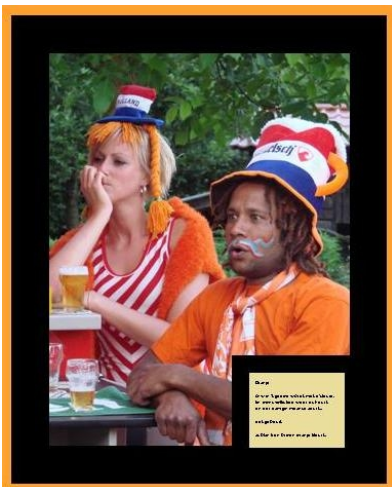
*Doar lig ie dan
Met de beene in de luch.
'n Tandarts kik oe in de mond
en blös een diepe zuch.
Hij boort en pulkt, hij spuit en trekt,
troanen loopt oaver oene wange.
Het leam is oe dan niks meer weerd
te marteln met die tange.
Kokhalzend kie ie in dat felle lich,
oen heufd zit onder 't bloed,
maar...deank dan ook is positief:
oene ogen die bint nog oarig goed!*

Herman is niet alleen dichter en uitgever, mar ook proza schriever. Het boek '100 stukkes' hef hij onder het pseudoniem Jo Spoor uut è-bracht. Dat was volgens Herman neudig umdat er veule ding in stoat die over het daagse leem goat en woarin zich mensen denkt te kun herkenen. Bekende naam nuum ik nooit maar het giet wel vake over mensen van vlees bloed. Hieronder een stukkie met een gedichie over Harm Schutte die in het boek '100 stukkes' stiet.

*Bie de slager stund Harm Schutte,
dut een boschop veur zien moe.
Hij vreug um mooie soepbutte
Van een hele beste koe.
Het meisie gung noar achtern hen
En haaln drie grote butte
Zie dee der een papier umhen
En gaf ze an Harm Schutte.
Harm keek het deertie schuchter an
Hij was wat bleu en 'n bettie rood*

*En noa een zettie zee hij dan:
"Die butte bint mie veuls te groot.
Die kow nooit in de panne kriegen,"
Zea Harm teegn die deerne:
"Ik wil der warklijk niet um liegen,
Maar die wil mien moe niet geerne."
De deure gung weer op 'n kier:
"slager..."reup het deerntie vlot;
"komt eam noar veurn, waant Harm is hier.
Houwt hum de butte eem kepot.*

Humor is veur mi-j van levensbelang, aldus Herman. Humor kan oe deur een hoop narigheid hen helpen. Kan oe van de aandacht van pien of hoaln. Det kump ok tot uitdrukking in zien expositie. Zelfgemaakte foto's wördt ondersteund deur geinige gedichies. De expositie bestiet uut zo'n 25 warkstukken die deur bedrieven en zorgcentra e'huurd könt wörden.

Een actueel veurbeeld:

Het biebeheurende gedichie is:

***A-w in 't gedoe wördt met e'sleurd
en oons volkslied weer es heurt.
As der eam gin meanse zeurt...***

det gebeurt as blank en broen oranje kleurt.

Hij is ook verzamelaar van verschillende verhaaltjes, anekdotes en gezegdes. Op die mamiere is '100 stukkies van Jo Spoor' ontstoan. Hij is de schriever van het boek over bi-jnaam uut uut en rond Hellendoorn. Een heel wark um dat allemoale bi-j mekaar te harken. Meer dan 1300 bienamen bint der e'vun en bie 'n heeln hoop is ook nog de ofkomst of de betekenis vermeld. Het boek wörden in 2009 uut e'roepen tot origineelste boek van Oaverriessel en der bint der duuzenden van verkoch.

De cultuurpries van de gemeente Hellendoorn kreeg hij in 2008. Kampman wörden in het juryrapport omschreem als: *'Schrijver, spraakmaker en onvermoeibaar promotor van de cultuur en taal van de streek'. Een man met 'een lenige geest en brede belangstelling'*. Nou, doar kan hij het goed met doen dunkt mi-j.

Verder verzorgt Herman dialect-oamde oaveral in de regio. Hij draagt gedichen veur, vertelt oaver humor of dut een dialectquiz. Ook het duo Kampman & Niewold krig goeie belangstelling in Twente en Salland met hun varsies in het dialect. In theaters en op festivals kom ie ze tegen.

Mar ök de ernstige kaante van het leven is veur Herman niet vrumd. Zien boek 'De kogel is er eerder dan de knal' getuugt doarvan. Het verhaal van Herman Kampman, de man woar Herman noar is vernuumd, gif een indrukwekkende kiek in het leam van een Helderse jongen den zich op alle manieren hef verzet tegen de Duutse onderdrukking. De man die deur landgenoten is verroaden, wörden vlak veur de bevrijding dood e'schötten, zo langs de kaante van de weg. Hij was een echte verzetsheld den niet op de veurgrond wol stoan.

Momenteel is oonze duuzendpoot gangs met de veurbereiding van een cd. Samen met de Nijverdalse muzikant/componist Jan Niewold wördt der een stuk of acht varsies op e'nömmen. De teksten in de streektaal en op eigen muziek. An 't eane van dit jaor mut de cd kloar wean.

Natuurlijk is er veul meer te verteln oaver Herman Kampman mar hij kan as lid van de Schrieversbond zulf ök wel wat inbreng. In de toekomst hop ik is een keer met hum met te goan as hij argens optreedt.

Mar nöw wilt wi-j eerst is heurn wat Herman Kampman, met nen knipoog, zulf zegt over bepaalde zaken.

Boeken leazen.

Doe'k al joaren niet meer . Dan kan ik ök niet wat van aandern pikken. Ik wil geerne origineel wean.

Het boek '100 stukkies' van Jo Spoor'.

Leas iedere oamd ien stukkje en ie valt met een glimlach in sloap. Maar dan mu-j noa het leazen niet meer um oe hen kieken.

Zien vrouw Alida:

Die least mient verhaaltjes. As zi-j het leuk vind bromt ze dat 't wel oarig is. Vind ze het niks dan zeg ik dat ze gien gevuul veur humor hef.

Gehaktballen: _____

Doar zetten ie de vörke in veur dat er wörden e'bid. Aanders was hij weg. Mien va was doar goed in.

Herman Kampman: Gewoon deurgoan.

Henk Vos. (met hölp van Gert-Jan Oplaat)

Mien tuin

Wi-j em dit joar de tuinman op bezuuk ad. Now ja, zogezegd, de hovenier. Zölf vuulden wi-j ons dusdoanig of e-takeld en deur et leem e-tekend dat wi-j saams de knuppe mar deur e-hakt em. Mit een grote zucht van kloarloeder machteloosheid em mien vrouwe en ikke besleuten umme et uut aanden te geem. Alle joarn in april zo ongeveer mos 't wezen. Dan gaf zie de anwizingen en ik stakke minimale stukkies van veule bijzondere plaantensoorten of. Niet te veule want ik kan nooit wat weggoaien en ik ebbe in feite gien bal verstaand van borders en zo. Ik doe wel net asof en make mi-j d-r barstend drok veur, mar 't drejd altiedn op gezon meien uut, en op kaanties steken. Mit een slim deskundig gezichte skoeffele ik trots tussen mien Kroepende Stippel-Stienslag en de Zölfleidende Ringelwikke deur. Joar in joar uut bin'k op de knienn' deur de modder e-kreupen, ek mit de blote aann' braandnikkels weg e-trökken, onkruid en grös weg e-ropt, mest oaver de borders e-streuid en alle soorten babbelegoegies meer.

Dan komp de hovenier mit zien medewarker. I-j snoeit en wröt wat in de grond, gooit er wat oaverbodig spul uut en ziedoar, van mien creatie blijkt minstens een karrevracht te veule in de tuin te stoan. De bult die achter 't uus leg löch d-r niet umme. De vrouwluu em mi-j dat altiedn al e-zegd, 'k aalde d-r veuls te weinig uut en dan goat et meer op 't grote diernbos lieken as op een fesoelijke tuin. Ondaanks adviezen, soms slim deskundig van vrouw en dochters toch eengwies wezen hè. Mooi oen eeng zinnegien achternoa kuieren en zeeng da-j koffiedik bi-j de Gelobde Rapunzel mutten gooien. 'k Wete nauwelijks oe 't dink d-r uut zet, mar ja as gepensioneerde keerl mu-j oen tuin kennen, of niet dan. Ie zöln mutten weten wat een Schermabronia is en wat Blauwe Viefoeksklokkies bin. Ie zöln ook mutten weten wat Gewimperde Boernkars is of oe Kanariegrös d-r uut zet. Of et now smal mut wezen of bried is mi-j ontskeuten.

Mar 'k ebbe alle wieseden wel op e-gaard toen 'k mit deu an 't G.O.S. project woar de lesselacademie mit Schoorlemmer en Scholtmeyer zich zo drok veur e-maakt em. Stapels boeken uut de bibliotheek aald mit bloemsoorten. En dan alle dialectnamen d-r uutpikken tot oe alle bloemsoorten an 'tende de strotte utkomen. Gewoon dom deurdoen, want ik kan d-r bar slecht teeng as mien deskundige tuin-uusgenoten mi-j onderskatten. In de politiek ek vrogger e-leerd da-j oaveral oaver mit mossen kunn' proaten ook al a-j d-rgien bal verstaand van. Dan muj mit een stukkien arrogaante deskundigheid et volk wat bewonderend oen tuin bekek kunn' wiezen op de Kleine Oranje Kraanrapunsels en op de Karweidoorn mit zeumblad. Oewel, 'k vroage mi-j wel of oe dat zit mit die Kraanrapunsel, noa da-k kortens opereerd bin aal ik altemit nogal ies bepoalde dingen deur mekare. 't Is now tien joar eleen en alleman zeg dat et nog altied van de morfine komp Mi-j donkt dat et now ook wel ies weer oaver mochte wezen. Mar niks d-r van, dat deur mekare aaln goat stillechies deur. Want now sköt mi-j iniens te binnen da-j die koffiedik bi-j de Rapunsel veur Pisgriete d-r bi-j mutten gooien, anders elpt et niet. Iet now die Rapunsel wel zo of is 't een Ranonkel ? Now ja vut mar, as ik 's veurjoars grond en stront op de borders adde e-bracht en eventueel wat verwilderde plaanten of adde e-steuken, dan kwamp de vrouwe eem kieken . Dan keek ze bli-j mit een rimpel boaven d' oong. Niet echt dus! Now de hovenier d-r e-west is ef ze bli-j e-keken zonder rimpels. Wel echt dus.

Ik denke da-k mi-j in 't vervolg mar weer blieve bemuuien mit mien gazon, mit de atributen doarop zoas die veur-istorische putte woar twie kebouters in wonen enmit kaanties ofsteken.

Klaas Würsten, Zwartsluis

Weerelementen

Vandaag nem ik de fiets. Al dat gejekker met 'n auto, niks vuur mie. Frisse locht, gen files en wat doon an de conditie is nooit vot. Iederbod wadden der smoesjes te bedeanken um 'n auto te nemmen en dat har helemoal van doon met het weer en de berichten doaroaver in 'n vrogen morgen op de radio.

'Kiek oet, want het is glad op de stroat' of, 'de fietspaden hebt ze nich streuid omdat 't zoalt op is.'

Nog slimmer is het bod: 'As ie vandaag nich perse de deur oet hoeft blief dan in hoes'. En wat te deanken as der 'n weeralarm wördt gevven. Weerelementen, joa het bint der heel wat dee ouns het leaven plezierig maakt, mer vuural ok dwars könt zitten. Wie kent ze allemoal: de zun, koald woarm, reagen, snee, hagel, weend en ies.

Mer vandaag nem ik de fiets. Al wördt der ok zegd dat het glad wördt, ik woag het derop. Vanounder de woarme dekkens döt miene vrouw nog ne poging. 'Voort heb ie de but brökken en dan he-j wat.' Ik loat het oaver mie hen kommen en maak mie kloar um het gevecht met de elementen en met miezölf an te goan.

Boeten vrös het 8 goaden. Ik doo thermo-ondergoed ounder miene fietsklear en as ik de gedienen los doo ligt der ne loag snee dee mie döt twiefelen. Ik heb joa zegd en kan nich weerum. Pet deep oaver de oren en doar geet het hen. 'n Auto steet inpakt in ne witte dekken van snee. Dat schelt roeten krabben hol ik mie vuur. 'n Snee knispert en koomp vast te zitten tuske spatbord en rad. Ik mot der of en trap 'n moal teggen beade rear an. Ne vrouw op 'n hook van de stroat, dee met iezerkes en nen boontjas an vuurzichtig 'n hoond oetlöt, gef mie ne wiezen road. 'Ie könt better in hoes blieven, of aandere met 'n auto goan. Het is ja gen weer.' Ik grom 'n 'n moal in mie zölf en zet duur. Voort op de grote stroat, dat geet het wisse better.

Bie café De Kei zee ik nich dat der ne iesloag zit ounder 'n snee. 'Klabats, Au!' Vuur dat ik het benul heb lig ik laankoet op stroat. Onderwiel ik oavereand kleij toetert der twee auto's. Ik gef ze gen sjochem. Alles is nog heel, het stuur, met het veurrad tuske de knee, wördt rechtzet en verdan geet het. Nen zwarten geeteling, nog zwarter duur het contrast, vlög rakelings langs mie hen. Vuur het mooie laandschop heb ik gen aandacht, geconcentreerd as ik bin um de bool op de weg te holden. Van oet het oosten koomp de zun op. As nen roaden bal koomp hee boaven de horizon oet en oaver het wit van 'n snee is het net of de aandere kaant van de wereld in braand steet. Ik stoa wisse in braand, het zweet steet mie op 'n rug en ik heb spiet van dat thermisch ondergoed. Het jukt oaveral. Gen nen fietser op stroat, af en too toetert der nen auto. Ik wet nich of het is oet waardering of dat ze mie vuur gek verkloart. Ach loat ze. Ik bin helemoal in mien element. Toch wal wies dat ik het heb doan.

*Bert Wolbert.
Oldenzaal.*

Ofscheid van Brilleke *(tweespraak)*

“Brilleke , noe’j miej toch zo vlak veur de ogen stoat wo’k oe vroagen o’k oe eam kon spreken.”

“Och joa, wiej bint toch arg op mekaar an e wezen. Ik stoa oe um zo te zeggen aait vlak veur ’t ooge. Wat is der an de háánd mevrouw?”

“Brilleke, ik vin ’t zo arg , mar ik mut binnenkort ofscheid van oe nemmen.”

“Wat zeg iej miej noe mevrouwtje? Iej wollen miej votdoen...miej an de káánte smieten....miej zogezegd dumpen? Dat ku’j toch neet meanen?”

“How, How, kalm an nen bettien. ’t Is neet zo slim a’j deankt. Ie goat gewoon met de vut, vervroegd pensioen, wee-j wè ? Dan ku’j lekker uutrössen.”

“Wat iej lekker nuumt! Wind der mar gien duukies umme: Iej hebt miej gewoon neet mear neudig. Ik wörde gewoon an de káánte ezet, oald voel, vôt der met!”

“Nee, nee, zo bedoel ik ’t neet. Wiej hebt ’t altied good met mekaar kunnen vinden mar ik heb nen mear heldere kiek op de zaken neudig. Ik zie ’t allemoal neet mear zo scharp. Brilleke, iej bint wat veroalderd!”

“Wat zu’w noe kriegen? Ikke veroalderd? Iej bint zeh veroalderd.... Ik bin nog net zo sterk en nog net zo scharp as zes joar terugge! Mar iej mevrouwgie , iej bint veroalderd! Der mag dan hier en doar wat krassies op mien glazen zitten, mar dat is oen eigen schuld. Onzorgvuldig ge’nag nuumt ze dat!”

“Brilleke toch, ik wil oe neet te kort doen mar der is noe tenmoal nen tied van kommen en nen tied van goan.”

“Och mevrouwgie en ik kan noe goan.want ik bin te oald, neet sterk genug, neet scharp genug, neet helder genug en zeker ok neet modern genug! Zal ik oe es wat vertellen. Kiek es naar oezelf. Iej bint veroalderd. en neet zo’n klein bettien ok! Rimpels as karrespoaren in de modder.”

“Ik zie ze van dichtebiej en ik kan ze nog vergroten ook!”

“Och mien Brilleke, ik kan miej wel begriepen da’j wat hellig uut ’n hook komt , mar ’t wördt noe tied veur wat niejs, een niej élan zoas ze dat nuumt.”

“Wiej hebt’t altied good met mekaar kunnen vinden, mar wiej zult binnenkort toch ofscheid van mekaar mutten nemmen.”

“Iej doot mar mevrouwgien, iej doot mar! Mar ik wil oe dit wel zeggen: Hold oe good veur ogen dat ’t der met oe neet better op zal wörden, wa’j oe ok veur de ogen holdt. Ik blieve wie ik altied bin ewes , eaven sterk, eaven helder. Mar iej zult oalder wörden, oftáákeln,minder helder, minder sterk, wat ik oe bromme. Leg miej mar netties in ’n deusie in de kaste. Koopt oe mar n mooi niej duur exemplaar, dan he’j ’t wear helder veur de ogen.”

“Ach lief oald Brilleke.”

“Wat heur ik doar?”

“Ach arm oald wiefie, bedoel ik.”

“Dat dach ik ook!!!!”

Diny Kloek-Wermink
Heldern

Nacht in de stad

De zwore, zwærte nacht
 vervlög in værre væerten.
 Leg as een donker kleed,
 duuster en dof
 op uus en of,
 liekt meins en dier te tærten.

Et ef 't lecht row wæg'ējaegd,
 wil now een tiedtien eersen.
 Dwingt eigen wil' zodat,
 as spoek vermomd
 de stad verstomd,
 met luchies, klein as keersen.

Et natte asfalt glimt
 en glaanst in gladde stromen.
 Een troage auto zöcht
 zien eigen wæg,
 alliend en kræg
 drang noar een onderkomen.

En ier, veur 't kolde raem
 loat 'k alles tot mi-j komen.
 Et overspuult mien ziel,
 ek bin ontruurd,
 de nacht beduurt
 eur droaden deur mien dromen.

't Dringt langzem tot mi-j deur
 dat alles eigen skooneid ef.
 Mien iele wezen wet
 dat ier de nacht,
 zo onverwacht,
 et alles an mi-j gef.

*Riek van der Wulp-Heutink
 Genemuiden*

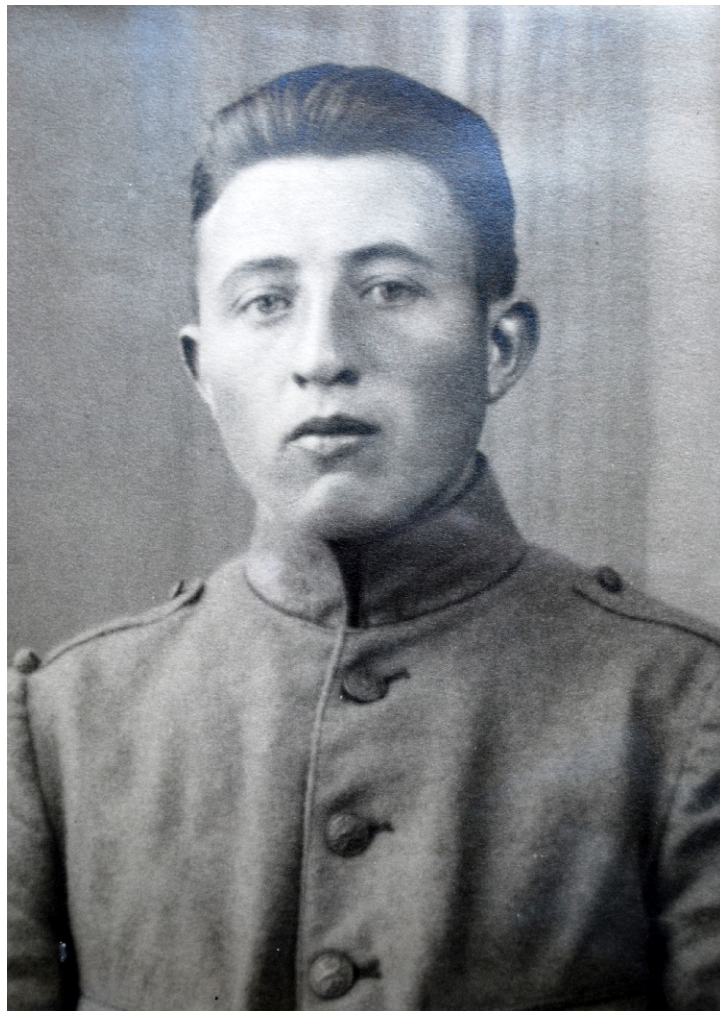
Zundagmiddag

Et is zundagmiddag. Dikke sneebujen vlaagt langs de roeten, binnen is et lekker warm. Gin weer veur ne wandeling, dus ik kroepe lekker in nen makkelijken stoel en besluit noe eindelijk es te beginnen in mien pas ekregen nijeje book. '1953', heet et en giet oaver de watersnoodramp van begin februari van det joar.

't Is van 't begin of an boeiend beschreven en et zet ne heleboele feiten op ne riegie. Hoe de diekdeurbraken veurspeld bint deur waterbouwkundige ingenieurs. En hoe de regering dee of hun neuze bloeden. En ok hoe muujzaam de hulpverlening gangs kwam. Deur dit alles hen ok ne verhaallijn oaver ne jong, ongetrouwd deerntje det heur baby kwiet raakt.

Ik wete nog precies wat ik de oamd veur de ramp dee.'k Had net nen aander vriendje en die brach mie noar huus. Wie waaien zowat van de fietse, zo had gung de wind tekeer.

Et book boeit, is mooi beschreven. Ik prebere mie veur te stellen hoe et mut wèen aj letterlijk mut vechen um et heufd boam water te hoalen. En dan he'k gelieke de beelden veur ogen die mie verteld bint hoe mien oaldste breur verdrunken is. Hoe hij, toen e in militaire diens was, op nen warmen augustusmiddag met zien kammeroaden noar nen plas gung um te zwemmen. Wat e niet kon. Hij kwam in nen kolk terechte en wödden noar beneden ezögen. Et leste wat ze van em zagen waren zien beide armen boaven et water uut, roepend um hulpe. Hij is ter uutehaald ma et was te late. Ik heb em niet ekend, ik bin drie moand later geboren en noar um vernuumd.

Dick Podt, stöarven: 16-08-1936

De angst veur water is mede deur dizze gebeurtenis ebleven, temeer da'k as kind toch aaltied bange emaaft bin. Al kan ik wel zwemmen. Dirk verdrunk op 16 augustus 1936.

Mien Moeder had de gewoonte em elke zundagmiddag nen brief te schrieven. Den half ofgemaakten brief van 16 augustus met as aanhef 'Aan mijn lieve zoon Dirk', is nog aaltied in 't bezit van de familie.

Schrijnend vin ik de verhalen hoe ze mien oalders der op an esprökken hebt dat dit op zundag gebeurt was. In die joaren was op zundag zwemmen zo ongeveer ne doodzunde in zwoar gereformeerde kringen. 'n Bettie woede achterof he'k nog aaltied.

Ne paar wekke eleden kraag ik ne tillefoontje van ne goeie bekende. Veur de historische vereniging van Hellendoorn was ze dinge an 't uutzuuken en vun ze ne krante uut 1936, waar nen verslag in steun oaver de dood en begrafenis van mien breur.

'Een droeve plechtigheid' stiet ter boam. 'Honderden hadden zich verzameld op den doodenakker. Uit het garnizoen Assen waren er een luitenant, een sergeant en militaire vrienden.'

De dominee zei dat in disse gebeurtenis ne ernstige waarschuwing veur oons allen lag, ma in 't biezunder veur jonge meensen. Ok mien oalders kregen -troostwoorden- met zoas 'God heeft U veel ontnomen, maar geeft U ook veel terug.'
Ik kan doar noe nog verdrietig van wödden, ma wete ok dat ik det in die tied mut zien.

De opluchting en bliejschop in de familie was groot toen ik gezond ter weareld kwam. 't Is mie vake verteld hoe alle breurties en zussies uut berre ehaald wödden um et nije kindje te bekijken. En ze kregen allemoale ne sunterkloassie, een hele traktatie in die tied. De opluchting was begriepelijk. Mien Moeder kon van verdriet niet etten en leefde zo ongeveer op melk.

Ze is et verlies van heur oaldste kind nooit te boaven ekommen. En op nen mooien zundagmiddag in Mei, toen ze met ne zwoare bronchitus anval in berre lag en de twee kleinste kinder um heur hen spöllen, bleef heur hatte stille stoan. Ze was zes en veertig joar, ikke twee en half. Ik heb gin enkele herinnering. Elf mei, op de verjoardag van mien Vader is ze begraven.

Op heur graf bluijft ne rose trosroze.
De grieze steen gif an wat ik vule.
Versteend verdriet.

*Dick Podt
Nijverdal*

Heide

De heide steet volop in bleui
en hef ne healter peerse kleur.
Het zaandpad oaver 't heideveald,
slingert tusken de pollen deur.

'n Luk wieder vot stoat der wat beum,
doar, woar het bos begint.
Hier vlakbi-j greuit 'n paar struukskes dee
nog kort meer op-eschotten bint.

Het is zo waarm dat now de lucht
doar boaven de heide trillen döt.
Een vällske haank der stil te bidden,
tot het ineens noar oonderen schöt .

De iemen goonst um de bleuende hei.
Nen hagedis flitst oaver 't pad.
Een plek gel zaand vertealt woar of
't kenien zien hólke graven had.

De heide lig der stil te dreumen
in zien kleurig zommerkleed.
Meer dat kan gauw veraanderen toch,
as straks het noajoar kommen geet.

*Georg Frieman
Enschede*

De vier elementen “En de meeste van die is de liefde”

Het eeft van mien vrouwe laag wat achterover teegn de eufdstuun van eur stoel.
 Zie sleup.
 De wimpers van eur ogen laagn donker op eur onderste oogleden.
 Et was skiemerug in et vliegtuig.
 Stille vleug het vliegtuug over de Middellandse Zee op weg nor et noorden, nor uus.
 In et donker waarn wij oppesteegn en wi-j waan al een paer uur onderweg.
 Het zol now wel tied ween dat de zonne opkwam.
 Iel veurzechtig beug ek mi-j over eur en, en deu et skoef-luukien van et raempien nor boom.
 Wat aak toen zaag sneed mi-j de asem af.
 De zonne was an et opkoom...

Een helder lecht skeen vanachter een donkere wolkenstreek nor boom.
 De grond kon ek niet zien. Die was donker en zwert. Mer boom die donkere wolk was et feest.
 Alle kleuren rood en goud en geel kwammen uit dat felle lecht nor boom stroalen.
 Zonder overgaank, van de iene kleur nor de aandere, al kleurend ofstroalend en verkleurend.
 Oademloos keek ek en mien oogn drunken de kleuren op. Ek wus niet oe intensief ek kiesen mos.
 Ek keek schuin nor boom en zaag een donkerblauwe lucht ,wachtend op et lecht. Toen keek ek weer nor de kleuren, die stille stroalden en de hemel vulden.
 Toen kwam ie.
 Een iel smal streepien van vuur kwam boom de donkere wolk uut.
 Toen deed mien vrouwe de oogn lös, keek nor buuten en zee lachend teegn mi-j:
 “Bi-j now in oe element; de zunsopgaank te zien? “
 Ek knekte en keek van buuten weer nor eur...

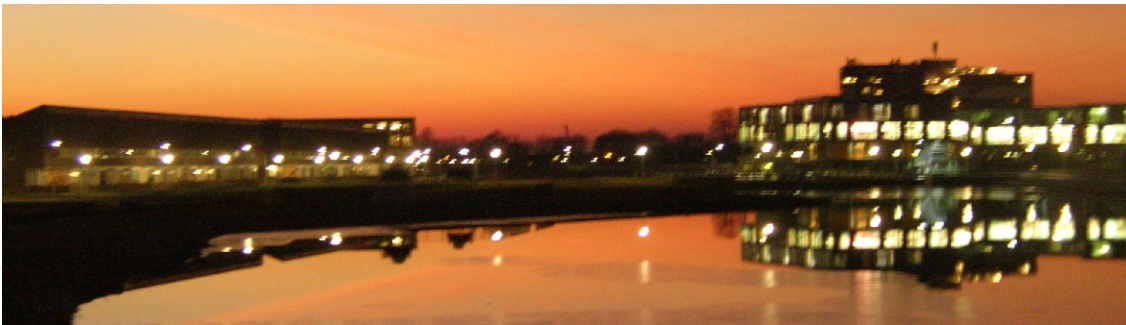
Co Mateboer, Genemuiden

I Nacht in de stad

Terwiel de stilte deur de slaopende straoten slöp,
staeren gèvels met glazige ogen
naor de maone, die of en toe
achter een wolkenvachte verdwient.

Zi'j licht de smaragden toerenkoepel op.
Döör wöör bomen sidderen,
gef zi'j grillige silhouetten
en löt de börgers grondloos dreumen.

In de grauwe grachte zwemt de maone
samen met de lanterens veurbi'j de fontein
en daklozen zuken een onderkommen,
't is nach in de stad.

Cultuurhuis Stadshagen

II Merel

Dich bi'j de eurizunne,
in dauw esmoord,
lig roerloos verskölen
mien stad in mörgenstond.

Wöör t nog licht fris is,
kuier ik döör, en groete,
de kleine deelgenoot,
die zingt deur stilte en
töt an 't aovendrood.

III Tied

Tied kröp
de nach deur,
versteurt de rust
in de mörgen.

Een pasgeboren kind lipt,
de stad ontwaakt,
een ni'je dag begint.

Minke Kraijer, Zwolle

1 Gradus

As Gradus deur 't dorp löp is dat altied op een half draffie.

Het liekt er op, dat hij op ien of aandere wieze, altied argens noar toe mut, woar as hij eigenlijk net iets te late veur is.

Mar as ie Gradus een klein beetie kent, dan weet ie ök dat hij dan meestal wat ondeugde in 't heufd en in zin hef.

Doorover mut overleg è-pleegd word'n met deze en gene en doarumme is hij drök.

Dus op de Brink an, woar as vake wel meer van die mannegies stoat die al lang genög è-warkt hebt en die nów tied hebt umme wat aandere uut te prakkezeer'n.

Gradus is wat klein van stuk, mar as hij argens in een gezelschap is, klinkt zien scharpe stemmigie d'r altied boov'n uut.

Iederiene lusterd dan ök, want as ie dat niet doet dan hef Gradus dat direkt in de gaat'n en dan krieg ie de wind van veurn.

Doar stiet Gradus dan, zien kleine bienties wat uut mekare en hij kek 't kringegie vanachter zien kleine brillegie, is in de ronde.

Hij hef een zwart pettie op met zo'n klein kleppie d'r veur an.

Onder dat pettie komt d'r an de achterkaante, kleine grieze krullegies teveurschien, die net eempies over de kraage van zien blauwe kieltie kriebelt.

Deur de weeke hef Gradus bi-j dat blauwe kieltie een zwarte mansjester broek an.

Een paar deur Garregie, eigengebreide geitewol'n kniekousen woar as zien voet'n in zit, komt uut in een paar klomp'n, as hij buut'n löp.

Op zondag is dat een mooi wit geschoerd paar.

Dan hef Gradus ök zien nette pak d'r nog wel is bi'j an.

Mar dat mut hij van Garrigie, want aandere düt hij dat niet.

In huus draagt Gradus nog van die leer'n klompschoen'n, die hij speciaal lüt maak'n deur de schoemaker, umdat klompschoen'n niet meer in de winkel te koop bint.

Die klompschoen'n draagt hij umme kolde voet'n- en het sliet'n van zien kous'n te veurkom.

Hij kan met die klompschoen'n zo in zien daagse klomp'n, die hij bi'j de achterdeure in het klomp'nhokke mut loaten stoan.

As hij dan bi'j Garrigie, zien achternichte, noast 't fornuus zit, wil hij nog wel is een piepie opstikk'n, terwijl hij deksels goed wet dat Garrigie dat niet wil hebb'n.

Zij hef altied, as ie heur geleuven mut, net de gedien uut è-wass'n

Dat piepie opstikk'n dat dut hij um aandacht te trekk'n.

Zien ondeug'nde oogies begunt dan te glimm'n achter zien brillegie, as Garregie hum de keuken uutjag met zien piepe.

As de buurman dan toevallig in de buurte is, foeterd hij dat de vrouwluu van teeg'nwoordig alles te vertel'n hebt.

Ja soms is Gradus echt een foeterkonte mar hij zorgt ök dat er hulpe komt veur iene die dat neudig hef.

't Is echt een knieftig kereltie een frabbegie soms, mar d'r is vake wat te lach'n as hij in de buurte is.

*Henk Vos,
Dedemsvoart.*